

DOMOLJUB.

Slovenskemu ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja kot priloga „SLOVENCU“ vsak prvi in tretji četrtek meseca. Ako je ta dan praznik, izide „DOMOLJUB“ dan poprej. Cena mu je 80 kr. za celo leto; 40 kr. za pol leta. Naročniki „Slovenca“ ga dobivajo zastojno. — Spisi in dopisi naj se pošiljajo: uredništvu, naročnina in inserati pa opravištvu „DOMOLJUBA“, Ljubljana, v semeniških ulicah št. 2. — Naznanilo stane 8 kr. za dvostopno petit-vrsto, če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrát, in 15 kr., če se tiska trikrat. Večkratno tiskanje je še veliko ceneje.

Štev. 16.

V Ljubljani, 20. avgusta 1891.

Letnik IV.

Shod „Katol.-političnega društva“ na Bledu.

Kakor vsak dosedanji shod „Katoliško-političnega društva“, tako je bil tudi shod na Bledu, ki se je vršil v nedeljo, dne 16. avgusta, sijajen in prav obilno obiskan.

Popoldne proti 5. uri napolnila se je prostorna dvorana pri Petranu. Društveni predsednik prečast. gosp. kanonik Klun otvori zborovanje ter predstavi zborovalcem vladnega zastopnika g. barona Rechbacha in potem nadaljuje prilično tako-le:

„Lepa je naše dežele gorenjska stran in gorenjske strani najlepši kras je prijazni Bled, kjer imam danes čast pozdravljati na shodu „Katoliško-političnega društva“ v tolikem številu zbrane navzoče. Toda ne samo kraj, tudi prebivalci tega kraja so prijazni, čvrsti, značajni možje. To so pokazali pri mnogih prilikah, to so vzlasti do sedaj pokazali pri vseh volitvah, bodisi v državni ali deželni zbor. — Tako ste, vrli volilci gorenjskih občin radovljiškega okraja, pri zadnjih volitvah v deželni zbor izvolili za svojega poslanca nepozabnega našega deželnega glavarja, svojega gorenjskega rojaka, žal, da prerano umrlega dr. Poklukarja. — Sedaj treba, da mu zopet izberete naslednika kot poslanca v deželni zbor, ki bo ondi zastopal Vaše koristi. — Želeli je, da tudi ob tej priliki zvesti ostanete svoji nekdanji vrlini in značajnosti, da tudi sedaj izvolite soglasno, kakor dosedaj večinoma vselej, svojega poslanca v deželni zbor. Nadejati se je, da tudi sedaj ostanete zvesti svojim katoliškim, konservativnim načelom in da pošljete v deželni zbor značajnega, konservativnega in zaslužnega poslanca kot svojega zastopnika.“

Vodja, državni in deželni poslanec gosp. F.

Povše govoril je izvrstno in obširno o gospodarskih razmerah v naši državi in o delovanju konservativne stranke v tem oziru. — Avstrija je večinoma poljedelska država in zato treba v prvi vrsti ozirati se na poljedelca, kmeta. Znano pa je, da dandanes zelo propada kmetijski stan. Tako so se v zadnjih tridesetih letih zemljiški dolgovi pomnožili za 400 milijonov goldinarjev. — Vsakdo spozna: ako gre tako dalje, obnemore kmetijski stan in z njim je zrušen najtrdnjši stebler avstrijske države. Zato je skrb konservativni stranki, da zljajša bremena metu in da se najdejo pripomočki in pota, po katerih bo dražje razpečavati svoje blago. Tako na primer se je zemljiščni davek odmeril v onih letih, ko je imelo žito še zelo visoko ceno in ko so bili delavci še mnogo ceneji. Sedaj je ravno narobe, a davek je še vedno isti. To je velika krivica. Bogatini, ki igrajo z milijoni in delajo dobička po tisoče na dan na borzi, ne plačujejo nobenega davka, kmet pa mora že davek plačati, ako le najmanjši košček zemljišča prikupi. — Vrediti se mora domovna postava, ki sedaj občinam napravlja silne troške, katere morajo plačevati po raznih bolnišnicah za ljudi, katerih še morda v občini ne poznajo.

Hudo zadeva kmeta prepisnina, ki jo mora plačevati, kadar prevzame posestvo, vzlasti ker mora plačevati pristojbino od cele svote. Ako n. pr. kmet prevzame posestvo cenjeno na 10.000 gld., a je na njem 8000 gld. dolga, on mora plačati pristojbino od 10.000 gld., dasi je prav za prav prejel le 2000 goldinarjev. — Vrediti treba odpisovanje davkov za škodo, ki leto za letom hujše zadevajo kmeta; škodo

po toči, požaru in živinski bolezni. Želeti bi bilo postave, da bi se moral vsakdo zavarovati proti tem nesrečam, in s tem bi bilo zavarovanje mnogo ceneje. — Zvižanje cene za živinsko sol je za kmetijstvo velike važnosti, tudi v tem oziru se konservativni poslanci trudijo, da bi vlada kaj storila. — Potrebni smo postav proti ponarejevanju živil, vzlasti moke, žita, masla itd. — Postava o omejitvi pijančevanja potrebna bi bila vzlasti za naše kraje. — Poskrbeti bi bilo potreba, da se po postavnem potu pospešuje izvoz blaga, kar bi kmetu gotovo mnogo koristilo, ker bi je dražje prodajal. Na vse to dela konservativna stranka, h kateri se štejejo tudi slovenski poslanci. — Po vsi pravici torej tudi slovenski oratar sme popolnem zaupati konservativnim svojim zaupnim možem, ki so mu bili in mu bodo vsikdar zvesti prijatelji.

Posestnik g. V. Jan iz Gorjan se pritožuje, da gorenjskemu kmetu vzlasti veliko škodo napravi pomanjkanje pašnikov in pa lovska postava. V tem oziru treba za ta okraj kaj storiti, to je zanje v gospodarskem oziru najpotrebnejše.

G. dr. Sušteršič pojasnjuje, da so liberalci krivi postave gledé pašnikov, ker hočejo za vse dežele vrediti vse le po enem kopitu, a se ne ozirajo na razmere v posameznih okrajih. V nekaterih krajih želé namreč kmetovalci skupne pašnike, drugod si želé pašnike razdeliti. To se ravna po razmerah krajev.

O drugi točki: „Razgovor o volitvi v deželni zbor“ je govoril točno in temeljito preč. g. A. Ažman, župnik iz Gorjan. — V svojem govoru, povdarjal je g. govornik, da se pri volitvah gre za načela. Treba

je skrbeti poslanecem za časno blagostanje in gospodarski napredek. In za to povsod zlasti skrbeti verni, konservativni poslanci. Toda samo to kmetu ne zadostuje, ker vedeti treba, da ves sedajni napredek, vsi stroji in vse iznajdbe ne bodo prignale revščine in nesreč s površja naše zemlje. Človek potrebuje tudi žive vere, ki ga podpira in ohranjuje tudi takrat, kadar je trda za kruh. — Ni torej verjeti takim, ki srečo obetajo brez vere, ali pa na podlagi take vere, kakor so si jo sami vravnali. Poslanec naš mora toraj biti veren, konservativen mož. — Naš poslanec mora biti nadalje zanesljiv, značajan mož, ki nas v odločilnem trenutku ne bo zapustil, ampak vselej neustrašeno branil naše koristi — gmotne in duševne. — Naš poslanec mora biti mož nesebičen! In takega moža imamo v svoji sredi. Ta mož je naš domačin, naš rojak, posebno velik dobrotnik bohinjske doline, ta mož je župnik in duh. svetovalec g. Janez Mesar iz Boh. Bistrice. Njegove zasluge so znane ne le po Gorenjskem, ampak po celi deželi. In če tega zaslužnega moža, ki vseh 36 let svojega duhovskega delovanja tako nesebično dela za svoj rod, če tega moža za poslanca priporočam, potem mislim, da ga ni na Gorenjskem moža in zavednega volilca, ki bi si upal reči: Tega ne maramo! — Ali zato ga ne maramo, ker nosi duhovsko suknjo! — Morda mi imenujete lahko kandidata, ki bi bil bolj učen, kakor je on, boljši govornik kakor on, mlajši in čvrstejši kakor on, ali bolj zanesljivega, bolj značajnega, zaslužnega in častljivega nima naš okraj, kakor je g. Mesar! — Torej predlagam: G. Mesar naj bo naš kandidat

Listek.

Podoba preblazene Device.

(Obraz iz življenja umetnikov.)

V samostanu sv. Marka v Florenciji slikal je slavní umetnik brat Giovanni Fiezolet svoje nebeško lepe slike. Bil je v tej dobi lep pomladni čas v naravi, a tudi v umetnosti. Doba ta je bila sicer zelo viharina; prepirov polno na vseh straneh in ljudstva zelo razdivjana in razbrzdana. — Toda kaj vse to moti pobožnega slikarja, ki se je skrival pred svetom v zavetju tihega samostana ter ondi slikal in molil. V svoji duši gledal in občudoval je lepe, nebeške podobe, ki se razodevajo angeljskim nebeško-čistim srcem. Te podobe vtelesoval je na platno in z njimi je hvalil Boga in razveseljeval in blažil ljudi.

Z lepimi slikami je brat Giovanni okrasil samostan. Že je stal nad samostanskimi vratmi sv. Peter s

prstom na ustih, opominjajoč vstopajoče, da je takaj kraj tihega miru in resnega premišljevanja. Naslikan je bil že v veliki dvorani Vzveličar na križu. Ta prekrasna podoba vstvarjena med solzami ganila je tudi gledalca do solzá. Pred to podobo stal je ravno danes ponosni Kozma Medicejski, znani prijatelj in podpornik umetnikov; ta prizor ga je prevzel; nevedoč kedaj, pokleknil je pred Križanega in vstavlši poljubil roko skromnemu umetniku, najblajemu možu svojega časa. Slava in občudovanje obdajali ste ga v samotni celici, toda njega ta posvetni sijaj ni oslepil. Bil je utrjen v svojem duhu. Vedel je, da ima svoje darove od Boga, da je umetnost hčerka božja.

Toda, kaj je danes bratu umetniku? Zamišljen sloni pred obokom pri oknu kapiteljske dvorane. Neki teman oblak zagrinja umetniku sicer zmiraj jasno čelo; iz sicer vedno veseloga in zadovoljnega očesa odsevala je skrita tuga. Pred seboj je imel v lepi posodi šopek cvetlic. Dobil jih je zjutraj ob

pri volitvi v deželni zbor. — Temu predlogu zbor soglasno in z glasnimi „Živio“-klici pritrdi.

K sklepu povdarja gosp. predsednik, naj volilci skrbé, da se ugodno izvrše prvotne volitve, pri katerih naj si izvolijo same značajne možé, ki bodo

vsi soglasno dné 10. septembra volili g. Mesarja kot poslanca v deželni zbor. S tem se je završil ob 7. uri shod „Katoliško-političnega društva“, ki gotovo ostane vsem udeležencem v dobrem spominu.

Kaj je novega po svetu?

V nedeljo, dné 16. t. m. je *papež Leon XIII.* obhajal svoj god. Ta dan poklonili so se mu kardinali ter mu srečo voščili. Papež je pri tej priliki omenil, da se čuti v kljub hudi vročini zdravega in trdnega ter upa, ako je božja volja, da bo še enkrat doživel svoj god. Slavnemu papežu Leonu XIII. še mnogo let in njegovim delom obilno blagoslova božjega! — Dva dni pozneje, dné 18. avgusta, pa smo obhajali mi Avstrijanci rojstni dan *presvetlega cesarja*, ki že toliko let tako skrbno in slavno vodi našo državo. Bog ga živi v blagor Avstrije še mnogo let! — Dve *razstavi* so zdaj odprte v Avstriji in sicer imajo Čehi svojo razstavo v Pragi in Hrvatje svojo v Zagrebu. Na obeh je videti mnogo zanimivega, kar priča, kako lepo napredujejo v gospodarstvu naši slovanski bratje. — *Nemški cesar* se je na potu nekaj poškodoval na nogi in je moral dlje časa ostati v postelji. Nemški katoličani imajo letos svoj katoliški shod v Danzigu od 30. avgusta do 3. septembra. — Vročekrvni *Francozi* se zelo

vnemajo za rusko-francosko zvezo, ker upajo, da se jim bo po tem potu mogoče maščevati nad Nemci. — Vlada še vedno preganja redovnike, vzlasti iz bolnišnic in šol. Vkljub temu imajo katoličani veliko boljše svoje šole, kakor so pa državne. Tako je moral nedavno naučni minister pri javni skušnji učencem iz jezuitskih šol priznati prva darila kot najboljšim učencem. — V Bruselju na *Belgijskem* imajo socialni demokrati ali po naše prekucuhi od 16. do 23. t. m. svoj mednarodni shod. Zahtevali bodo odločno splošno volilno pravico; drugi pa bodo neki že silili, da naj vdarijo in s silo pridobé svoje pravice. — Mladega *srbskega* kralja Aleksandra vodili so ministri v Peterburg in nazaj gredé tudi na Dunaj in v Lšel, kjer ga je naš cesar sprejel posebno prijazno. — *Bolgarski knez* se je vrnil s popotovanja zopet domov ter naznanil Bolgarom, da njih dežela vživa spoštovanje pri raznih evropskih državah, vzlasti se je tega prepričal pri avstrijskem cesarju.

vznožju Madonne, katero je prejšnje dni dovršil v neki celici.

„Kaj ti je danes, brat Giovanni, da si tako zamišljen?“ S temi besedami potrka na ramo zamišljenemu umetniku njegov duhovni in telesni brat Benedetto. — „Kako, da ti je zastala roka? Kako, da ne nadaljuješ pričete slike?“

„Ne vem, kaj mi je, dragi moj Benedetto. Zdi se mi, da me je danes zadelo prvo, veliko gorjé na svetu. Kakor da bi me bila zapustila milost Gospodova! Glej, Benedetto, pogostokrat ste se čudili, ko so bile podobe na mojih slikah tako naenkrat dovršene, vse je bilo do malega natanko izdelano, nič ni bilo treba popravljati. Tedaj ste me povpraševali, kako je to mogoče. Jaz sam nisem vedel kako. A zdelo se mi je vselej, kakor da bi mi Bog sam kazal obraz Odrašenikov in obraze svetnikov božjih, ko sem slikal svoje podobe. Zdelo se mi je, da ne vodi moja roka čopiča; da me le neka notranja sila goni, izročiti platnu to, kar mi je žarelo v duši v

popolni jasnosti in v najlepši svetlobi. Moj trud, moja umetnost niste torej vstvarile lepih slik, pač pa milost Gospodova. In to milost, zdi se mi, da sem danes izgubil.

Ravnokar sem narisal načrt za podobo Marijinega Oznanjenja. V angeljski milobi stoji pred menoj poslanec nebeški, ki je donesel blaženi Devici presrečno oznanilo. Jasno gledam pred seboj ono priprosto revno, a vendar tako lepo vrejeno, milo in prijazno sobico, kjer je bivala Izvoljenka nebeška. Ob njenem molitveniku klijó iz tal srebrno-bele lilije, na njem je položenih par prelepih knjig; a blažene Device, Nje ne morem zagledati. Kadar se mi zdi, da se ima prikazati, vleže se po sobi nekaj mrak in vse izgine v nočni temini izpred mojih očí.

„To je poskušnja, brat Giovanni, kakeršne rade spremljajo nas ljudi v tem solznem domu. Ne obupaj! Trpi in moli!“

Tako je dejal brat Benedetto in brat Giovanni je trpel in molil. Toda minul je teden in zopet eden.

Kaj je novega po Slovenskem?

Kranjsko. Na Brezovcu pri Ljubljani se je prav slovesno vršila zlata maša ondotnega župnika čast. g. Potočnika. Tudi cesar je zlatomašnika odlikoval z zlatim križcem s krono. — Pri sv. Lenartu nad Loko je opravil dne 9. avgusta slovesno sv. mašo g. J. Kržišnik. Lepo je ujemu in vernim govoril v cerkvi preč. kanonik gosp. Luka Jeran. — Na Trati pri Poljanah dobili so za farno cerkev nove zvonove. Slovesnost zato so imeli 9. avgusta. Cerkveni govor je imel č. g. dr. Fr. Lampe. — Umril je v Ljubljani gospod L. Robič, mož poštenjak, ki je bil več let deželni poslanec za ljubljansko okolico. — Iz Šenčurja pri Kranju se nam poroča: Pri nas imamo zelo slabo letino. Nekateri šo komaj polovico toliko pridelali kakor druga leta. Proso nekoliko lepše kaže. — Dne 11 t. m. umrl je pri nas posestnik in gostilničar g. Matija Golob, mož stare korenine in značajan poštenjak. Imel je lep pogreb. Tudi od daleč iz Kranja, Loke, Trziča Kranjskogore itd. so prišli pogrebci. Naj v miru počiva! — Iz Cirknice nam pišejo: Poleg gasilnih društev v Cirknici in na Rakeku se je v naši fari osnovalo tudi v Dolenji vasi. Kupiti so morali brizgalnico in nato so še društvo ustanovili, ki šteje sedaj 28 mož. Sezidali so tudi sredi vasi lično shrambo za brizgalnico. Dne 16. avgusta je preč. g. dekan cirkniški blagoslovil novo brizgalnico in prostore. Te slovesnosti vdeležili so se tudi gasilci iz Cerknice in Rakeka. — V nedeljo dne 23. avgusta bo priredilo društvo za olepšanje trga cirkniškega tombolo z

mnogimi dobitki. — V Begunjah pri Cirknici delajo priprave za napeljavo pitne vode. Zeleti bi bilo, da bi se tudi napeljala v vas Bezuljak, ki ima 51 števil, a nobenega studenca. Troškov bo res treba, a zdrava pitna voda je tudi veliko vredna. — V Ribnici so imeli dne 2. avgusta lepo slovesnost, dve novi maši na en dan, kateri sta darovala gg. Alojzij in Franc Češarek. Prvi jo je daroval zjutraj ob pol šesti uri, lep cerkveni govor je imel g. dr. Jos. Lesar. Ob 10. uri daroval jo je g. Frančišek, kateremu je v cerkvi govoril preč. g. kanonik Klun pojasnjujoč v pomenljivem govoru delovanje in zasluge slovenske duhovščine za slovenski narod.

Štajersko. V Mariboru osnovalo se je društvo za zidanje nove cerkve v Graškem predmestju, ker dosedanja več ne zadostuje za današnje razmere. To je takozvana „slovenska fara“ ali frančiškanska cerkev. — Na Dobrni so dne 9. avgusta topičarji priredili tombolo v prid učencem tamošnje šole. Skupili so 140 gld. Za ta znesek bodo omislili obleko in obutje vbožnim otrokom. — V Trličnu pri Rogatcu je mladenič Ferdo Krušelj v roko vzel puško ter poskusil napeti petelina. To storivši, puška je počila in usmrtila štiriletnega Tončka Plavčakovega. — Trsno ušico zasledili so pri Sv. Katarini blizu Rogatca, potem v Halozah: v Turkovščaku, Lihteneku, Velikem Okiču. — Pri kopanju vtonili so: v Dravi pri Ptui pekarški učenec Friderik Ploj od Sv. Jurija ob Ščavnici, v Savini pri Zidanemostu pa 11letni Košekarjev Jožek in 16letni Emil Klausček.

V celico njegovo prihajali so slavni slikarji iz Florencije, Arnatella, Massaccio in drugi. Gledali so in strmeli občudujoč slike skromnega brata, ki je v živi krščanski veri vdihal svojim podobam ono nadzemsko, nebeško duhovitost in milobo, katere naslikati svetni umetniki niso mogli. Sedaj pa so ga našli brez dela. Copič je ležal poleg njega; on pa je zamišljen ostal v svoji celici. Zdelo se mu je, kakor da bi bil oslepel; skušal je vedno spregledati, da bi videl podobo, po kateri je tako silno hrepenelo njegovo srce.

Vedno je še iskal v svoji duši krivdo in zato je neprenehoma trpel in molil. Pokoril se je celo po noči in že popolno obnemoglega objemal ga je spanec. Neko noč donesel mu je spanec sladki sen. Zdelo se mu je, da se je bližal cerkvi „Santa Maria Novella“. Že je videl skozi velika vrata lučico goreti pred altarjem Matere božje. Večerilo se je in zahajajoče solnce poslavljalo se je s svojimi žarki od podobe Marijine. Brat Giovanni je iskreno molil svojo

„Zdravo Marijo“, upajoč, da vendar zagleda obraz, po katerem toliko hrepeni. Tedaj pa se vstraši. Nad seboj zagleda Madonno, a obraz ji je bil pokrit z gosto tančico: pokaže mu na klečalnik pod lopo.

„Tukaj“, tak glas zdelo se mu je, da sliši, „tu boš jutri ob zgodnji uri videl obraz, katerega želim, da slikaš na moji novi podobi“. Brat Giovanni se vzbudi iz sanj. Jutranje solnce je ravnokar posvetilo skozi okno v celico. Spal je dolgo proti svoji navadi. Bilo je lepo jutro. Ptice so pele po samostanskem vrtu in rože so se čez noč okrasile z novimi cvetovi. Vse se je radovalo mladega pomladnega življenja. Tudi naš umetnik čutil se je pomlajenega. Nova nada, novo zaupanje v Boga polnila mu je plemenito srce. Ni ga zapustila milost Gospodova; bila je le bridka poskušnja. Svojim sanjam je verjel in zdele so se mu, kakor prerokba.

Ročno opravi svojo jutranjo molitev in se poda na pot proti zaznamovani cerkvi. Ljudij je bilo še malo videti po mestnih ulicah. Kolikor bolj se je

— V Slovenjigradu je nad ječami skoz nekoliko dni vihrala bela zastava v znamenje, da niso v „kletki“ imeli nobenega ptička. — Premijiranje konj bode se vršilo dne 7. septembra v Ljutomeru, dne 9. sept. v Ormožu, dne 11. sept. v Celji, dne 12. sept. pri Sv. Lenartu blizu Maribora, dne 13. sept. v Brežicah. — Štajarska hranilnica v Gradcu je povodom štiridesetletnice vladanja svetlega cesarja Franca Josipa sklenila, da bode vsako leto dajala darila pridnim blapcem in deklam, v obče poslom in služabnikom, ki so dolgo vrsto let služili, a sedaj več ne morejo delati. Lani je hranilnica delila podporo po nemškem Štajarskem, letos je za

podporo v skupnem znesku 1600 gld. na vrsti slovenski del dežele. Dotične prošnje se morajo izročiti pri e. kr. okrajnih glavarstvih: Rádgona, Ljutomer, Ptuj, Maribor, Slovenjigradec, Celje, Brežice. — Pri vinorejske šoli v Mariboru razpisano je sedem deželskih štipendij, zatem po jeden štipendij okrajev Celje, Maribor, Brežice. Mladenci 16 do 26 let stari naj se osebno oglašijo do dne 15. septembra s prošnjami pri vodstvu šolskem v Mariboru. — V Slatéčji pri Dobrni so v kuhinji mrtvo našli 62 let staro gospodinjko Potočnik-Slatečnikovo, zadel jo je bil mrtvoud.

Cerkev in šola.

Zavetnik kuge sv. Rok v Dravljah.

(Zgodovinska črtica.)

Ko je v minolih stoletjih počil glas po Evropi: „Kuga se bliža!“ so ljudje strahu zatrepetali in obledeli. Čuvši to besedo. Tedaj je rod človeški prav vedel, da je hudo na svetu. Dandanes komaj vémo, kaj se pravi — gorjé. Zgodovinopisci trdijo, da je kužna kôsa po Slovenskem pokosila več ljudij, nego svojedôbno turški meč. Pač ne stoji zastoj v litanijah prošnja: „Kuge, reši nas o Gospod!“

Na Kranjskem sicer ni tako kruto morila kuga, kakor drugod, na pr. na Slovenje Štírskem, o kateri je spisal dolgo zgodovino č. g. župnik M. Slekovec. A tudi za našo deželo bila je ta šiba božja večkrat sila občutljiva, kakor nam to dokazuje temeljito in

zanimivo opisuje v članku „O človeški kugi na Kranjskem“ v letošnjem „Izvestju muzejnega društva“ za Kranjsko č. g. arhivar in kurat Ant. Koblar.

Ko se je bila čez 25 let prestanka zopet zanesla kuga v ljubljansko škofijo l. 1624, zapovedal je — takó nam pripoveduje č. g. A. Koblar v navedenem članku — škof Tomaž Hren molitve in sprevide in opoldne pa jeden četrt ure zvonjenje po vseh cerkvah škofije naše in z vsemi zvonovi.

Leta 1714 je ljubljanski škof zapovedal zvonjenje zoper kugo prestaviti od devete ure na sedmo zjutraj. Še dandanes zvoni ob sedmih zjutraj z velikim zvonom po mnogih cerkvah na Kranjskem.

Ko je v septembru leta 1715 še hudo divjala kuga po sosedni deželi, je za nje odvrnitev bila

bližal cerkvi, tem nemirnejše mu je bilo srce; up, in strah prevladovala sta mu dušo. Že je blizu cerkve „Santa Maria Novella“. Željno se ózira po lopi okrog. Precej zagleda na klečalniku sloneti žensko. Z rokama je zakrivala svoj obraz in čuti je bilo, da — joka in vzdihuje. — Brat Giovanni tudi poklekne, da pozdravi Marijo. Počakati hoče, da ženska opravi svojo pobožnost. Čudno se mu je pa zdelo, da na vse zgodaj zjutraj išče že tukaj pomoči v solzah. Hipoma se ženska vzdigne s klečalnika.

„Ne zamerite, blaga žena, da vas tukaj nagovorim“, pravi slikar-umetnik, „a naznanilo se mi je v sanjah, da vas danes ob tej uri tukaj dobim. Kraljica nebeška želi, da vaš obraz nosi na podobi, katero imam naslikati.“

Ženska, ki je za trenotek pogledala umetnika, še bolj zakrije svoj obraz. Bila je dekle v najlepših letih. — „Ta obraz“, rekla je bolj tiho, „je moja največja nesreča. — Toda kdo ste, tuji mož, da kaj takega zahtevate od mene?“

„Jaz sem brat Giovanni, upam, da mi zaupate.“

„Oj“, vsklikne dekle, „sveti mož, ki v nebesa vidi in se z angelji igra.“ Globoko se je priklonila in ponižno poljubila rob njegove obleke. Tedaj pa so se vsuli zlati lasje po njenih ramenih, pokazal se je njeni lepi obraz, prava podoba nedolžnega srca in umetnik je videl, da si je Marija vredno izbrala kot svojo podobo na zemlji. Videl pa je na nedolžnem obrazu skrito globoko, nemo žalost; vzlasti so solzne oči pričale o bolesti, ki je mučila njeno dušo. — Zaupno ji zatorej reče častitljivi brat Giovauni: „Ti trpiš, dete moje, hudo trpiš? — Ali bi ne marala meni zaupati, kar te teži. Mogoče, da ti jaz pomorem iz zadrege?“

„Predobri ste, blagi gospod“, odgovori mu Florentinka, „toda za moje bolečine ni nobenega zdravila na svetu. Smrt, ta bo prinesla hladila bolni duši. Revna sem, sirota sem. Stara vrtnarica, moja varhinja, me je vzrejevala in skrbela za-me. Pri njej sem se naučila moliti, delati, peti in vence plesti.“

oznanjena v Ljubljani procesija, ki je šla iz stolnice v cerkev sv. Jožefa, patrona kranjske dežele, k bosonogim avguštincom. In naslednje leto so bile zahvalne službe božje, ker so bili Kranjci obvarovani kuge. Še l. 1738 je ukazala deželna vlada na Kranjskem, naj se opravljajo pobožnosti po odredbi škofa in gorenjskega naddijakona, da se odvrne kuga, in ljudje naj gredo k spovedi, da se operó velikih grehov.

Pritepla se je kuga v Evropo iz jutrovi dežel. Razsajala je ob raznih časih, zdaj bolj, zdaj manj srdito. Znano je iz zgodovine, kako je l. 430 pr. Kr. razdevala Sparto. Davila je gotovo tudi po deželi, ki se zdaj imenuje Kranjska, že prva stoletja po Kristusu. Valvazor nam jo tu prvič omenja l. 792. Vsled silnega deževja je strahovito narasla Sava. Nastopila je potem lakota in za njo je prišla, kakor navadno, kuga, ki je mnogo mladih in starih položila v grob. Trkala je tudi na vrata plemenitnikov s tako silo, da jih je le malo ostalo živih. Zopet je strasila Kranjce l. 883. Toliko jih je pomrlo za kugo, da so mnogokrat v en grob zagreblji po dva mrtiča.

Če je verjeti Dolničarju, je Ljubljano l. 1006 kuga razdejala, ker pravi, da je pomrlo za njo 12.000 prebivalcev. Istina pa je, da je ob istem času hudo morila po Slovenskem.

L. 1195 so priletele na Kranjsko neštevilne trume kobilic. Pocepale so v vodo, ki je vrgla utonjene na suho. Začele so gniti, delale grozen smrad in zasejale kugo.

Splošni sovražnik človeškega rodu je l. 1230 posebno hudo streljal svoje brze pušice po vsi

Kranjski in po Frijulskem. Mnogo ljudij je za kugo mrtvih popadalo na ulicah. Stražansko je zopet razsajala l. 1348 po vsi Evropi.

Za verne kmete pa je bilo tedaj najbolj žalostno, da so bili ločeni od farne cerkve, če se je kuga lotila vasi. Take okužene soseske so dobile časih svoje dušne pastirje, ki so kontumacovani opravljali službo božjo pri njih podružnici. V lopi pred cerkvico se je postavil altar in verno ljudstvo je nekoliko oddaljeno bilo zbrano pod milim nebom k najsvetejši daritvi. Lehko se misli, kako da so ljudje v taki stiski klicali na pomoč Boga in svetnike in delali slovesne obljube. Za kužne patrone so si izbrali Marijo Devico, sv. Roka, ki je sam poskusil, kaj je kuga, sv. Boštjana, sv. Barbaro, sv. Rozalijo in druge. Po raznih krajih so postavljali tem svetnikom na čast altare in nove cerkve. Omenimo naj le treh cerkv, ki so se postavile na Kranjskem na čast sv. Roku, namreč v Dravljah pri Ljubljani, pri sv. Roku v fari šentvidski na Dolenjskem in na Tolstem Vrhu v fari šentjernejski. Herrard Wuseth, posestnik Gracarjevega Turna, je radodarno l. 1682 odstopil na omenjenem griču toliko svojega posestva, da je na njem sezidala srenja cerkvico na čast zavetnika kuge. (Dalje prih.)

Iz škofovine mariborske.

Č. g. Strah, župnik pri Sv. Roprtu v Slovenskih Goricah, so letos jedini duhovnik, ki so služili zlato sveto mašo. Pri slavnosti so pridigali prečast. gosp. kanonik dr. Gregorčec, državni poslanec in župnik pri Novicerkvi. Pridigar so o svojem času kot šolar gospodu v tamošnji fari ministrirali, po-

Že kot otrok sem prodajala po mestnih ulicah šopke. Hodila sem povsod, a moj angelj varuh varoval me je vsega zlega. Ljudje so me prav radi imeli in prodala sem prav mnogo šopkov. Med drugimi je posebno rad neki mladenič kupoval šopke od mene. Bil je mlad in zelo prijazen. Videlo se mu je, da me rad vidi in tudi jaz sem ga rada imela. Lepo je govoril z menoj in obetal mi je, da me bo v zakon vzel. Jaz uboga reva sem mu verjela; nisem vedela, da je plemenitega stanu, knežji sin. Rada sem ga imela, a še rajše svojo nedolžnost. Zato mi je bilo bridko, da so celo otročaji po mestnih ulicah kričali za menoj: Poglejte jo, potepenko, ki hoče biti kneginja! Ha, ha!" Toda to še ni najhujše. Včeraj zvečer pride bogato oblečen, ponosen, star gospod z mnogimi dičnimi spremljevalci pred našo kočo. Bil je oče mojega mladega prijatelja. Reznim glasom mi reče:

"Vlačuga! Ti si zmotila srce mojega sina tako, da se sedaj brani izbrati stanu primerno nevesto.

Ako se mi takoj ne spraviš z mesta, tedaj te dam zapreti in ti pokažem, kako se godi takim potepenkam." Sinu knežjemu pa so pripovedovali, da nisem nič vredna, in moj prijatelj to verjame. Zato bi rada umrla in v miru počivala, da bi nič več ne vedela o sami sebi, nič več o zlobnem, nezvestem svetu."

Ko je govorila, gledal je umetnik v njen obraz in prepričan je bil, da po nedolžnem trpi grdo obrekovanje.

"Mislim, da ti bom jaz pomagal iz zadrege", pravi umetnik. "Pojdi v miru, a ne pozabi nauka, ki ti ga dam na pot: Ni je stvari na svetu, ki bi popolno zadovoljila človeško srce; ker sree naše ni mirno, dokler se ne spočije v Bogu. Ne pozabi teh zlatih besed! Z Bogom, dete moje!"

Še tisti dan je brat Giovanni prav pridno slikal in v dveh dneh je bila dovršena slika Marijinega

zneje pa službovali kot kapelan. — Sledeče leto bodo, daj Bog, zlato mašo slavili štirje gospodje: prelat msgr. Orožen v Mariboru, nadžupnik Fröhlich na Slatini, župnik Toplak pri Sv. Lenartu blizu Velikenedelje, župnik Uлага pri Sv. Vidu blizu Šmarija. — Šestdeseto leto duhovniške časti sta letos dné 31. julija dopolnila gospoda: Frass Franc

pri sv. Trojici v Slovenskih Goricah in Frass Valentin pri sv. Barbari blizu Maribora, oba bisernomašnika sta duhovnika v pokoju. — Danes imajo v škofovini mariborski tri bisernomašnike in devet zlatomašnikov, a skupno število vseh duhovnikov je 468.

Gospodarske in obrtnijske stvari.

Mlade golobe hitro opitaš, ako jih deneš tedaj, ko jim začne perje rasti, v kak košek na mehko podlago iz mahu ali pa sena. Košek postavi na zračen, toda temen kraj. Potem pitaj živali vsak dan po trikrat v presledkih petih ur s kuhano, mlačno-toplo koruzo. Pri pitanju jim odpri kljun ter jim daj polagoma 30 zrn požreti. Ako 10 do 12 dnij tako ravnaš, izpital si bodeš golobiče, ki bodo imeli zelo nežno in okusno meso.

Mravlje preženeš iz sobe. Vzemi gobo, ki ima velike luknjice, izmij jo v topli vodi, posuši in obilno potresi s sladkorjem ter jo položi tje kaj, kjer se mravlje nahajajo. Hitro se začne mravlje na gobi zbirati. Ko jih je mnogo na gobi, jo vrzi v vodo in potem z novega nastavi.

O napenjanju goveje živine piše izkušen živinozdravnik: V tridesetih letih, odkar služim, spoznal sem neko domače zdravilo, ki je v prav mnogih slučajih pomagalo. Vzemi 2 ali 3 glavice česnja, je na drobno razreži ter zavri v enem litru mleka, nato prelij vse v drugo posodo, pokrij z desko ter pusti

stati v hlevu. Kolikor stareja je ta tekočina, toliko boljša postane vsled vrenja. Kedar žival napenja, daj ji tega zdravila $\frac{1}{4}$ ali pol litra ter to ponavljaj vsak četrt ali pol ure, dokler se ji ne zboljša. Živini, ki slabo prebavlja ter jo zaradi tega večkrat napenja, daje se z dobrim vspehom nekaj dnij vsak dan po enkrat ali dvakrat tega zdravila. To priprosto sredstvo je skoraj vselej pomagalo.

Nasledki slabih letin. Kmetje večinoma po vseh evropskih državah mnogo trpé zaradi slabih letin v zadnjem času. O takih žalostnih razmerah čujemo zadnji čas zlasti glasove iz Ruskega in Nemškega. Na Ruskem grozi kmetom v mnogih krajih huda lakota. Posebno kvar delajo zemskim pridelkom bramorji in črvi. V mnogih krajih mora že gosposka ljudem skrbeti za živež. To je pa težko zlasti za dovažanje, ker pogosto ni železnic in dobrih cest. Ruska veliko žita izvaž v druge kraje, posebno tudi na Nemško. Ker se pa ruska vlada boji, da bi žita, vzlasti rži ne zmanjkalo za domače potrebe, zato od 27. t. m. ne bodo smeli iz Rusije

Oznajenja. Angeljsko lepa stala je Marija pred poslancem božjim, nosečim ji veselo in častno sporočilo.

Precej, ko sliko dovrši, poda se umetnik k Kozmu Medicejskemu, posebnemu prijatelju in podporniku lepih umetnostij.

„Ali bi bili tako milostni, da bi prišli pogledat moje najnovejše delo?“ In mogočni plemenitaž gré takoj s skromnim umetnikom v samostansko kapiteljsko dvorano. Ostrmel je, gledajoč na podobi nebeško-lep prizor, v katerem je zedinjena nadzemska lepota s ponižnostjo in nedolžnostjo. — Tedaj pa je slikar povedal zgodovino te slike.

„Plemeniti gospod“, rekel je brat Giovanni, „prosim Vas pomagajte deklici iz zadrege. Vi to lahko storite. Ako bode bogata, ne bode več branil oče svojemu sinu, da jo popelje kot svojo nevesto na očetov dom.“

Brez odlašanja je Kozma Medicejski uslišal umetnikovo prošnjo. —

Nekega dné spet zapusti umetnik svojo celico ter se poda proti hišici, kjer je stanovala nesrečna nevesta.

„Kje je vaša deklica?“ vpraša brat Giovanni staro varhinjo, ki je sedela sredi lepo cvetočih rož.

„Ej, naša deklica, kmalu ne bo več naša. Vsaki dan hodi v samostan sv. Klare in pravi, da hoče tudi ona vstopiti v samostan. — Meni to ni všeč. Dokler me je potrebovala, bila je pri meni, a sedaj me zapusti, ko bi mi morala pomagati pri delu.“ Stara varhinja je bila po mestu znana skupulja.

Umetnik šel je v samostan sv. Klare.

„Sedaj si bogata, draga moja“, govoril ji je brat Giovanni, ko jo je dobil pred samostanom. Plemeniti Kozma Medicejski je svoj zagovornik pri očetu svojega mladega prijatelja in stvar se je vredila popolno po tvoji volji.

„Castiti mož, prepozno pridete. Ljudje so sumničili mojo poštenost in tudi on, ki bi bil moral

izvažati rži na zapad. S tem je posebno zadeta Nemška, ki doma ne pridela dovolj žita za svoje potrebe ter ga dobiva posebno veliko od Rusov. Cena žitu zato na Nemškem zelo rase in tudi ondi se je bati lakote. Rus hoče s tem tudi Nemčijo poplačati, ker mu ta v mnogih drugih rečeh nasprotuje. — Za nas Avstrijce bo imela ta prepoved boljše nasledke. Mi ruske rži ne potrebujemo, ker v Avstriji je dovolj pridelamo za svoje potrebe. Ako se je ruska rž uvažala v naše kraje, bilo je to v škodo ceni naših domačih pridelkov, ker se je domača rž prodajala slabeje in ceneje. Gotovo je, da bo cena

rži in sploh žita letos poskočila, kar bi bilo za našega kmetovalca nad vse potrebno. To se bo zgodilo vzlasti tudi zaradi tega, ker bo Nemška prisiljena znižati carino za žito, ki se dovaža iz Avstrije.

Tržna cena v Mariboru. Pšenica 7 gld. 60 kr., rž 6 gld. 20 kr., ječmen 5 gld. 80 kr., oves 3 gld. 60 kr., kornuza 6 gld. 60 kr., hajdina 6 gld. 10 kr., krompir 1 gld. 90 kr., vse po hektolitru; kilo fižola 12 kr., leče 28 kr., graha 24 kr., riže 28 kr., suhih sljiv 32 kr., čebula 6 kr., hrena 16 kr., masla 1 gld. masti 64 kr., slanine (špeha) sveže 58 kr., povojene 70 kr., putra 90 kr

Razne novice.

(Novi deželni glavar kranjski.) Svojim bralcem naznanjamo veselo novico, da je deželni odbornik g. Oton Detela imenovan na mestu pokojnega dr. Poklukarja deželnim glavarjem kranjskim. Vsi pošteni Slovenci vzlasti na Kranjskem bodo izvestno radostno pozdravili to veselo vest, kajti novi deželni glavar je odločen konservativec, on je marljiv podpredsednik katoliško-političnega društva in je na raznih shodih tega društva odločno povdarjal svoje katoliško, konservativno prepričanje, kateremu je vsikdar zvesto služil v vsem svojem javnem delovanju. — Novi gosp. deželni glavar je pa tudi vsikdar zvesto služil svojemu narodu in deloval v njegovo korist, vzlasti uspešno v gmotnem obziru kot deželni odbornik. Neprecenljivih zaslug si je pridobil pri vreditvi zemljišnega davka za našo deželo. Vnemal se je za slovensko narodnost in

dobro poznati moje srce, verjel je tem govoricam. S takim človekom bi jaz ne mogla živeti srečno. Sedaj še-le tudi prav popolno spoznam, kako resnične so besede, katere ste mi vi govorili, ko sva se prvič videla, rekoč: Ni je stvari na svetu, ki bi zamogla popolno zadovoljiti srce človekovo, ker je srce naše vetvarjeno za Boga in ni mirno, dokler se v Boga ne spočije . . ."

Brat Giovanni občudoval je pri teh besedah milost Gospodovo, ki naravne moči tako mogočno podreja nadnaravnim namenom. Zadovoljen in srečen reče deklici:

"Ti si za-se najboljši del izvolila! Mir s teboj! Z Bogom!" In lotil se je umetnik od deklice, vrnil se domov, deklica pa je hitela v cerkev zahvalit Boga za pomoč, ki ji je bila v delež v najtežjem trenutku njenega življenja.

osnoval slovenske čitalnice še v oni dobi, ko se še slovenske narodnosti niso zavedali oni, kateri mu sedaj očitajo mlačnost v tem oziru. — Popolno zaslužen je torej častno odlikovanje in zaupno mesto, na katero jo presvetli cesar poklical g. O. Detelo s tem, da ga je kot glavarja postavil na čelo deželi kranjski. Nadejati se smemo po vsej pravici, da bo novoimenovani gospod deželni glavar posvetil vse svoje moči prospehu naše dežele in da jo bo povsod častno zastopal. V to ime kličemo novemu gospodu deželnemu glavarju: Na mnogaja leta!

(Volitev v gorenjskih kmetijskih občinah) vršila se bode dne 10. septembra v Radoljici. Volitve volilnih mož so se pričele ta teden in kolikor smo do zdaj pozvedeli, izvoljeni so večinoma samo taki volilni možje, ki bodo glasovali za gosp. Mesarja, župnika v Bohinjski Bistrici. „Domoljub“ je vže v zadnji številki to priporočal in zopet danes ponavlja: Gorenjci! Vaši rojaki po Slovenskem gledajo sedaj na vas, ali bodele ostali zvesti svojim načelom, ali se bodele pokazali tudi pri tej volitvi značajne vrle može, kakor ste vsikdar bili. Upajo, da smejo še vedno zidati na vašo staro gorenjsko močatost. — „Katol. polit. društvo“ vam priporoča g. Mesarja za poslanca gotovo, zato ker je prepričano, da si v sedanjih razmerah ne bi mogli izbrati boljšega zastopnika za deželni zbor. — O nasprotnem kandidatu g. Pirca, ki je po duhovnikih to postal, kar je, a sedaj tako ruje zoper najodličnejše duhovnike, o njem ne spregovorimo nobene besede in menimo, da bo tudi naše molčanje dovolj glasno govorilo.

(Na Koroškem) je po zadnjem ljudskem štetju 361.008 prebivalcev v 49.663 hišah; 12.278 več nego 1880. l. Po narodnosti (občevalnem jeziku) je 254.597 Nemcev, 101.080 Slovencev, 158 Čehov, 17 Poljakov, 3 Hrvatje, 96 Lahov. — Glavno mesto

Celovec ima 19.756 prebivalcev, med temi 723 Slovencev. —m—

(„Krščanski detoljub“) s prilogo Angeljček je izšel v 2. številki ter donša starišem in vzgojvalcem mladine lepe spise n. pr.: Učite otroke hvaležnosti. Izgledi bogoljubnih mater. Krščanska družina in sv. zakramenti. Toji grebi pa krščanska vzgoja. „Angeljček“ pa donša polno mičnega in podučnega berila za mladino. To knjižico zato prav iskreno priporočamo svojim bralcem.

(Celovski nemški mestni očetje) niso hoteli sprejemati slovenskih vlog katoliško političnega in gospodarskega društva. To pa se je pritožilo na Dunaj in tam so določili, da mestni očetje morajo sprejemati slovensko pisane vloge. Zmagala je torej enakopravnost. Na Koroškem je prebivalcev skoro tretjina Slovencev, torej mora pač biti tudi slovenski jezik na Koroškem deželni, domač jezik.

(Iz Dobrove pri Ljubljani) se nam poroča: Naša romarska božjepotna cerkev Matere božje je letos prav obilno obiskovana. Žal, da romarji vidijo le premnogo znamenj, kako je pri nas v zadnjih tednih divjala huda ura. Na treh krajih okrog nas je strela udarila in vžgala, in silni nalive nam je odnesel mnogo rodovitne zemlje, zasul s peskom travnike, preplaval njive in že sicer slabo letino s tem silno poslabšal.

(Obsojenci pri porotnih sodbah v Celji.) Zidar Peter Krajnc v Rogožnici je v pretepu s kolom usmrtil mladeniča Ornika, za to si je zaslužil hudo ječo skozi 4 leta in vsaki mesec post. — Tkalec Jože Kaučič je v Velikej Kaniži na Ogerskem odsedel tri leta zavoljo tatvine. Sedaj so mu pa prisodili 12 let hude in s postom poostrene ječe, vrh tega še vsako leto dne 11. julija trdo ležišče in temnico, da bo se lahko spomnil na čas, ko je blizu Ormoža na hrvatske cesti napadel Leskovarja ter mu vzel 49 gld. — Črevljar Vido Pastirk je v Slovenjigradu v krčmi pri Kacu, ki je loterijo zadel, vkradel denar; sedaj bo o tatvini premišljeval tri leta v hudej s postom poostrenej ječi. — Jožef Župan od Brežic je delal denar, za trud so mu odmerili sedem let hude ječe. — Karol Lamprecht iz Spodnje Selnice bo zavoljo goljufije pokoro delal jedno leto v hudej ječi. — Matija Leskovar poskusil je kovati „srebrne“ goldinarje, toda krivi denar so kmalo prepoznali, ker je torej skušnjo prestal slabo, bode o svojej „kunšti“ premišljeval dva meseca v hudej ječi. — Zavoljo neke pregrehe zoper šesto zapoved Božjo bili so obsojeni: Jakob Kržič iz Maribora na 4 leta hude in s postom poostrene ječe, logar Franc Javornik iz Novigrada in dninar Jakob Ermenec iz Sokotnjaka pa vsaki na dve leti hude ječe.

(Vojaške vaje.) Iz Hrenovic se nam poroča: Običajne vsakeletne vojaške vaje pri Postojini pri-

čele so se dne 10. avgusta. Zjutraj za rana odtrčil je iz Postojine pešpolk štev. 97 proti Razdrtemu ter zasel vrhunec pri Hrašah in Hrenovicah. Od nasprotni strani došel je po cesti polk št. 87. Zanimivo bojevanje pričelo se je pri Dileh. Milanovi so s „hurrah“-klici napali sovražnika ter ga zapodili v beg proti potoku Korstanišica. Vojaki ostanejo tu do 19. avgusta, potem odrinejo na Štajersko.

(Na sv. Višarje) gre posebni vlak v soboto, dne 5. septembra. Cena je zelo znižana za postaje med Ormožem, Brežicami in Trnovem ozir. Sempetrom do Lesce v Trbižu in nazaj. Tudi iz Ljubljane v Trst in nazaj je cena na polovico znižana. — Na sv. Goro pri Gorici pelje pa posebni vlak v ponedeljek 7. sept. t. l. Cena je zelo znižana za vse postaje med Celjem, Trstom in Gorico. — Vozne listke razpošilja potovalni odbor v Ljubljani Marijin trg št. 1. Cerkvene slovesnosti bodo lepo vrejene, zato se je nadejati obilne udeležbe. — V Zagreb povodom razstave gre posebni vlak po jako znižani ceni dne 8. sept. in sicer iz Gorice, Trsta, Reke ozir. Ljubljane in Maribora čez Zidani most. Vozni listki so veljavni 14 dnij. Vlak se vrne zvečer 8. sept. ob 11.30 iz Zagreba. — Tudi v Prago bo šel še poseben vlak dne 21. sept. t. l. Več o tem se zve pri g. Jos. Paulinu, potovalna pisarna v Ljubljani. Ker je to zadnji posebni vlak v Prago, nadejati se je obilne udeležbe.

(Posvečuj praznik!) L. 1874. odpotoval je ruski car Nikolaj I. na Angleško. Sprejemali so ga Angleži z velikimi slovesnostmi. Ruski car si je pridno ogledoval zanimivosti v mestu Londonu. Vzlasti so ga zanimali velikanske tovarne za vlivanje železa, katere je vodil gospodar James Nasmyth. Car je izrazil željo, da bi si ogledal, kako delajo po tovarnah. Neko nedeljo zjutraj stopi služabnik carjev k Nasmythu. Vse je bilo praznično, mir in tišina sta vladala po velikanskih tovarnah. Gospodar je bil namreč bogaboječ mož, ki je posvečeval nedelje in tudi pri delavcih gledal na to. Kedor ni spoštoval božjih zapovedi, takega je takoj odelovil. — Gospodar takoj povpraša služabnika, kaj da želi. Rus pove svoje ime ter dostavi: „Car bi si rad danes ogledal Vašo tovarno.“ — Nasmyth pravi: „Zelo me veseli in v veliko čast mi je to, kar pravite, toda obžalujem, da car danes nič posebnega videl ne bo v mojih tovarnah, ker danes vse delo počiva zaradi nedelje.“ — Služabnik odvrne: „Vendar vam bo kot gospodarju lahko za kake pol ure poklicati delavce na delo. Zagotovljena vam je potem milost mojega gospodarja, cara.“ — Gospodar pa mu pravi: „Gospod, milost mojega Boga mi je mnogo ljubša, nego milost vašega cesarja. In ko bi se jaz spozabil ter hotel v nedeljo delati, tega gotovo ne bi hoteli moji delavci.“ —

Tajen je občudoval morda, kakršnih je še malo našel na svetu. Pogleda ga naposled: „Kaj bi pa vi storili, če bi taka kraljica se zahtevala od vas?“ — „Kraljica ne bo nikoli kaj takega urjala.“ — Vrnili so se s kraljico, in car, ki je imel vse točno po dnevnih urjenah, ni mogel čakati in si torej tovarne ni ogledal. — Ko so porneje gospodarja tovariši obišli, rekel je: „Jaz nisem mogel drugake, ker bošja zapoved prepoveduje ob nedeljah delati.“ — Pač da: Pravični moj hči in teta.

Tržne cene v Ljubljani

dne 19. avgusta.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, bel.	8	20	Špik porcijen. kgr.	—	64
„ rde.	5	80	„ „ „ „	—	68
Jajca, „	1	17	Jajca, jedno	—	2
„ „	2	00	Mleko, ster.	—	8
„ „	5	30	Goveje meso, kgr.	—	62
„ „	1	30	„ „	—	52
„ „	5	40	„ „	—	62
„ „	2	50	„ „	—	40
„ „	10	—	„ „	—	35
„ „	10	—	„ „	—	18
„ „	9	—	„ „	—	178
„ „	—	50	„ „	—	2
„ „	—	60	„ „	—	60
„ „	—	60	„ „	—	4

Loterijske srečke.

Brno	19. avgusta:	35,	22,	49,	84,	32.
Dunaj	12. avgusta:	39,	59,	57,	75,	29.
Gradec	22. avgusta:	29,	82,	50,	6,	31.
Linc	8. avgusta:	21,	84,	13,	64,	39.
Praga	12. avgusta:	34,	21,	19,	77,	89.
Trst	8. avgusta:	8,	11,	3,	89,	24.

Štefan Čadež,

podebar in pozlatar v Dupljah, p. Podbrezje.
se priporoča predast. duhovščini za naklonitev podobarskih del po primerno nizki ceni. (5)

Kwizdov

izklj. priv.

restitucijski fluid, voda za umivanje konj.

Vte 30 let: najboljšim uspehom v mnogih dvornih hlevih, v večjih civilnih in vojaških hlevih v rabi za okrepčanje pred in ojačenje po velikih naporih, pri izpahnenji, otrpnosti kit itd., naredi konja zmotnega za izredno težko vožnjo in tek.

Cena steklenici glid. 1.40.

Pravi z gornjo carstveno znamko se dobi v vseh lekarnah in drogerijah v Avstriji in na Ogerskem.

Vsak dan pošilja po pošti glavna zaloga:

Franco Iv. Kwizda,

c. in kr. avstrijski in kr. rum. dvorni zalagatelj, okrajn. lekarnar, Korneuburg b. Wien. (10-7)

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dne 3. septembra.

162 Na prodaj je (3-1)

hiša z vrtom in njivami

za 30 in več mernikov posetve. — Več se izve pri Jakobu Jegliču v Dupljah, p. Podbrezje.

Varstvo proti

živinski kugi,
pšenu prašičev,
muham v hlevih,
mrčesom vsake vrste,
gajilobi in oštorjenju lesa,
hišni in zidni glivi,
mokrim zidovom itd.

daje priznано najboljši

Barthel ov izvirni (16-13)

carbolineum

hkrato najcenejši in najboljši orehovorjavni namaz za lesene predmete, kateri potem 3-4krat dlje trpe.

5 klg. po pošti glid. 1.50, 100 klg. glid. 16.— na Dunaju.

Troški majhni — korist stoterna.

Prospekti in vsa druga pojasnila zastonj in tranka.

MIHAEL BARTHEL & Co.

Dunaj, X., Keplergasse 20.

(Ustanovljeno 1781.) (10)

Zalogo imata

brata Eberl-a v Ljubljani.

Dopisuje se slovenski.

Kwizdov fluid proti protinu

bolečine olajšujoče domače sredstvo.

Cena steklenici 1 gold. 25

Kwizdove alveolar-zobne kapljice 1 stkl. 50 kr.

Kwizdov lasni cvet 1 st. 50 kr.

Kwizdov obliž za kurja očesa.

Škatljica po 35, 70 kr.

Kwizdove francosko žganje.

Stekl. 85 kr.

Kwizdova alveolar-ustna

voda, stekl. 40 kr.

Kwizdova tinktura za kurja

očesa in bradevice. 1 steklenica 35 kr.

Kwizdov trpetčev sok, stekl. 35 kr.

Kwizdova alveolar-zobna

pasta, škatljica 70 kr.

Kwizdova čebulna pomada.

lonček 80 kr.

Pravo le z zraven stoječo

biva po vseh lekarnah

varstveno znamko se do-

bi v Avstro-Ogerskoj.

Vsak dan razpošilja po pošti glavna zaloga:

Okrožna lekarna Korneuburg b. Wien

Franco Iv. Kwizda. (10-7)

Priporočilo!

Podpisani se priporoča velečastiti duhovščini za izdelovanje **duhovniških sukenj, talarjev, burnusov** itd.

Tudi imam vedno najboljše inozemsko sukno, tosking, lasting itd. v zalogi ter zagotavljam točno in solidno delo, po mogoče nizkih cenah. Spoštovanjem

F. Casermann,
4 Šelenburgove ulice 4
Ljubljana.

(6-2) Št. 161.

Simon Dolinar,

izdelovatelj harmonik in harmonijev
v **Škofji Loki**, (3-3)

priporoča v nakup več svojerodno izdelanih

harmonijev

z jeklenimi jezički in prav močnim glasom. —
Tudi **ročne harmonike** s tremi in štirimi
vrstami se dobivajo pri meni po najnižji ceni.

500 goldinarjev

se zagotavlja vsakemu bolehačemu na pljučih, komur na pomaga **svetovnoznani maltozni izdelek**. — Kašelj, hripavost, naduha, pljučni in sapniški katar, izmečki itd. prenehajo že v malo dneh. Na stotine jih je to zdravilo rabilo že z uspehom. **Maltoza** ni tajno sredstvo, napravljena je z vplivom slaja in koruze. Spričevala najvišjih avtoritet se lahko ogledajo. — 3 steklenice z zabojem gl. 3.—, 6 steklenic gl. 5.—, 12 steklenic gl. 9.—.

Albert Zenkner,

(2)

izumitelj maltoznih preparatov v Berlinu

Pečarja

Uran in Večaj

priporočata svoje trdno in lepo narejene peči in druge glinaste izdelke po najnižji ceni. Blago se dobiva v Ljubljani, Gradišče, Igriške ulice št. 8. (8-5)

Obrabljene pismene marke kupuje vsak čas

G. Zechmayer, Nürnberg.

Obrazi zastoj. (20-12)

Najnižje cene.

L. Mikusch,
tovarna delnikov,
Ljubljana, Mostni trg 15.

Frechleke, Popravila.

Skupno

Največji izbor

Robi za na glavo.

svilnati in volneni, v najrazličnejših bojah, platno, kotonina,

hlačevina, volneno blago

lepo, močno, dvojne širokosti, meter po 50 kr. in više.

Fr. Petrič,

trgovina z manufakturnim in kramarskim

blagom

v Ljubljani, Špitalske ulice 6

priporoča svojo največjo zalogo in najraznovejšo izbero

modnega in kramarskega blaga,

sukna za moške in ženske obleke.

Domača trrdka!
Poleg Lingarjevih ulic.

Najnižje cene!
Cenki in vzorci franco!

Tinktura za želodec,

(60-19) (60-49)

katero iz kineske rabarbare, kerhlikovcovega lubja in svežih pomerančnih olupkov prireja **G. PICCOLI**, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, je mehko, toda ob enem uplivno, delovanje prebavnih organov urejajoče sredstvo, ki krepi želodec, kakor tudi pospešuje telesno odprtje. — Razpošilja jo izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več steklenic. Zabojček z 12 stekl. velja gl. 1.36, z 55 steklen., 5 Kg teže, velja gl. 5.26. Poštino plača naročnik.

Preselitev trgovine.

(52-2)

Štefana Nagy-ja

trgovina z železjem, rokodelskim, hišnim in kuhinjskem orodjem

je od dne 1. julija t. l. nadalje

na Valvazorjevem trgu št. 5

(prej France Trček)

v poslopji okrajnega glavarstva.

Zbirka DOMAČIH ZDRAVIL,

kakor jih rabi

slovenski narod.

S poljudnim opisom

človeškega telesa.

Dobiti je v Celju pri založniku Dragotinu Hribar-ju. Cena 40 kr., s pošto 45 kr. — Na prodaj je tudi v „Katoliški Bukvarni“, J. Giontini-ju in M. Gerber-ju v Ljubljani.

3 f. (3-3)

Prekupei dobijo popust.

Naznanilo.

Slavn. p. n. občinstvu naznanjam, da lastnoročno izdelujem vsa v

čevljiarske obrt

spadajoča dela natančno po naročilu in najnižji ceni.

F. Vodšek.

164 (3-1)

Kongresni trg 14, III. nadstropje.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinorejo!

Plagi, brane, njivni valarji, sejalnice, stroji za košnjo, obračalnice za seno, konjake zobače, stiskalnice za seno, mlatilnice, gepelji, loko-

mobili, trieure, snažilnice žita, stroji za robkanje turšice, slamoreznice, stroji za trenje žita, za rezanje repe, za mlenje in mečkanje sadja, za stiskanje grozdja in oliv, peronospora-aparati, stroji za lupljenje ovočja, sušilnice za ovočje in zelenjad, smrki (pumpe) za vino, kletne priprave, smrki za vodnjake, krožne žage, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, mlečni separatorji, priprava za vzdigavanje sodov, stroji za vrtnanje, avtomatično delujoče stiskalnice sladke krme, stroji za žetanje,

(20-13)

tretilice itd. (20-12)

Vse najboljše izdelano po najnižji tovarniški ceni.

Jamstvo! Pripravno plačevanje! Cas poskušnje!

Zaloga kmetijskih in vinorejskih strojev

IG. HELLER, II, Dunaj, Praterstrasse 78.

Bogato ilustrovani 144 strani obsežajoči ceniki v nemškem, italijanskem in slovanskem jeziku se pošiljajo gratis in franko.

Zanesljivi zastopi se povsod usnujejo.

Izdajatelj: Anton Kržič.

Odgovorni urednik: A. Kalan.

Tiska „Katoliška Tiskarna“.

Priporočilo.

M. Borušak,

urar

v Zagorji
za Savo

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom za poprave vsake vrste in vseh delov

turnskih in cerkvenih ur.

Za dobro in trajno popravilo jamči za dobo štirih let. 165 (4-1)

Priporočilo.